

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7 ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félelelet. Telefon 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Pünkösdi gondolatok

Pünkösdi a meggyőződés, a szilárd hit, az állhatatosság ünnepe. Az Írás szavai szerint amikor betelének a Pünkösdi napjai, lőn hirtelen az Égből mintegy sebesen jövő szélnek zúgása és jövének elosztott nyelvek, mint a tűz. Es betelének mindnyájan szent Lélekkel. Krisztus első követői, egyszerű halászberekek ettől a naptól kezdve váltak apostolokká, a hit állhatatos hirdetőivé s terjesztik az igazságot, a Szeretetet, az isteni Békét minden népeknek.

Nagy tanulságot és mélyeszes szimbólumot ebt magában Pünkösdi ünnepe. Példát mutat a meggyőződésre, a szilárd hitre és állhatatosságra. Közel kétezer év tavlatából elevenen hat most is a pünkösdi tanulság. Ismerjük fel az igazságot, hirdessük alkalmos és alkalmatlan időkben, tudjunk érte áldozatot hozni, tudjunk érte megszervezni és meghalni, ha kell.

A magyar nemzet történelme is tele van apostolokkal, a magyar igazság hirdetőivel, a magyar szabadság bátor megvallóival. Hiszen újabbkori történetünk is a magyar szabadság bátor megvallóinak hőstetteit, sziklaszilárd hitét tükrözi vissza. A pünkösdi láng szállotta meg a magyar demokrácia hirdetőit az elnyomatás sötét napjaiban. Pünkösdi langnyelvek adtak nekik hitet, erőt és bátorságot, hogy a felismert igazság mellett utolsó lehelletükig kitartassanak.

Napjainkban is szükség van a pünkösdi hitre, az igazság helyes felismerésére. Nemcsak a vallásos hit, hanem népi, nemzeti vonatkozásban is. De jól vigyazni kell az igazság felismerésére és vigyázni kell korunk apostolaira is, mert vannak álligazságok és vannak alapostolok.

A magyarság keresztülment történelmének egyik nagy válságán. Most már tisztán állhat előtte a cél: *szabad földön, szabad élet megtartása*, a demokrácia kiépítése. Amikor ezeket a szent célokat követjük, vessük el az adatait gyűlölködés, a széthúzás régi magyar átkát és ültessük jogaiba a magyar szeretetet. A gyűlölet vitte az országot a lejtőre. Hamis jelszavak zúdították rá a rengeteg bajt és szenvedést. *Gyűlöletmentes, szabad élet, az igazi értelemben vett magyar testvériség legyen ezután vezető esztagunk.* Most az építésre van szükség. A gyűlölet pedig csak rombolni tud, a szeretet építeni.

Az ideai Pünkösdi adjon számunkra *egyetakarást*, hozza meg nekünk az *igazi magyar egységet*. Nem azt az »egységet«, amely a közelmúltban oly hamis értelmet kapott és csak üres szövegként élte ki magát, hanem a *demokráciában megfeszült, minden magyarok egységét*.

Igen, legyen *magyar egység*. De nem erőszakkal és mondva-csinált jelszavak jegyében összehúzóult látszategység, hanem

A magyar kormányküldöttség elindult Washingtonba

Nagy Ferenc: Utunk célja, hogy az angolszász nagyhatalmak vezetői előtt is közvetlenül vethessük fel a magyar problémákat

A magyar kormányküldöttség Nagy Ferenc miniszterelnök, Rakosi Mátás n. miniszterelnök, Gyöngyösi János külügyminiszter, Riesz István igazságügyminiszter, akiket a kormányküldöttség titkáraként Rutz Jenő miniszteri tanácsos, gazdasági szakértő kísér el, szombaton reggel 6.05-kor a Mátyásföldi repülőtérrel elindult Washingtonba.

A kormányküldöttség búcsúztatására a reptéren megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, a kormány Budapestben tartózkodó tagjai, valamint az Amerikai Egyesült Államok és Nagybritánia diplomáciai misszióinak vezetői. A magyar kormányküldöttséget a Mátys-

földi repülőtérrel *ünnepélyesen búcsúztatták*. A felszálló mező előtti térségen esillagos, sávos amerikai és nemzetiszínű zászlókat lengetett a szél.

Nagy Ferenc miniszterelnök a magyar kormányküldöttség utjáról ezeket mondotta:

— *Ennek a nyugati utazásnak az a célja, hogy az angolszász nagyhatalmak vezetői előtt is közvetlenül vethessük fel a magyar problémákat. Összintén örülünk annak, hogy a mostani utunkkal ez lehetővé vált. A személyes kapcsolatok felvétele az angolszász nagyhatalmak vezetőivel rendkívül kívánatos. Megbeszéléseink politikai és gazdasági természetű kérdéseket*

szelnek fel. Miután legelőbb két hét kell a moszoni utak megítélésére, azt üzenem a magyar társadalomnak, hogy most az aradás közepén továbbra is dolgozzon megfeszített erővel. Reméljük, hogy a legfontosabb feladat a stabilizáció átállítása a magyar dolgozók munkája mellé mi is hozunk eredményeket.

A magyar kormányküldöttség tagjai ezután elbúcsúztak családjaiktól, a köztársasági elnöktől, a kormány itthonmaradt tagjaitól, barátaitól, majd gépbe szálltak.

A kémoitoros repülőgép 6.05 órakor emelkedett levegőbe, majd nyugati irányban nekivágott a látóhatárnak.

A Kisgazda Párt küzdelme a becsületes békéért Mit tartalmaz a Párt két béketervezete

A Független Kisgazda Pártnak a felszabadulás után azonnal megalakult és intenzív működésbe kezdett külpolitikai osztálya, amelynek élén Auer Pál, a kitűnő külpolitikai szakértő, jelenlegi párisi követünk állott. Megalakult a Párt béke-előkészítő bizottsága, amely hosszú hónapok gondos munkája után februárban elkészítette a Párt béketervezetét. A tervezetet az országos politikai bizottság is elfogadta és ezzel az a Párt hivatalos álláspontja lett.

A javaslat hangsúlyozza, hogy a magyar nép a *Duna völgyében igazságos békét akar*, amely szomszédaink és a mi érdekeink kölcsönös figyelembevételére alapján készült. A tervezet rámutat arra, hogy csakis a népek önrendelkezési jogának és az emberi jogoknak tiszteletbentartásával megköthető béke jelenti az igazi megbékélést. Az igazi béke nem büntet és nem jutalmaz, hanem olyan életfeltételeket biztosít az összes népek számára, hogy azok szabadon boldogulhassanak. — **Ezért kívánjuk a területi és nemzetiségi elv összhangbahoztatását s az államok és népek**

közötti ellentétek levezetését, egyben az érdekelt államok gazdasági együttműködésének biztosítását. A Párt békejavaslata ebben a szellemben kívánja a határkérdések konkrét megoldását — februárban. A javaslat azonban egyes koalíciós pártok ellenzésén meghiúsult.

A nagyhatalmaknak Erdélyre vonatkozó döntése után született meg a Párt béke-előkészítő bizottságának **második terveze**t. Ez felhívja a figyelmet arra, hogy Magyarország sorsa még nincs eldöntve és továbbra is módunkban áll a világ felvilágosításán keresztül a magyarság számára méltányos és becsületes békét kiharcolni. Újra hangsúlyozta a javaslat, hogy az igazságos és tartós békét csakis az emberek és nemzetiségi csoportok akaratának tiszteletbentartásával lehet alkotni. A javaslat továbbiakban kiemeli az Atlantic Charta, a jaltai egyezmény és az Egyesült Nemzetek 'apokmányának idevonatkozó alapelveit.

A fentieknek a határok megvonására történő alkalmazása azt jelenti, hogy a Csehszlovákiával szemben az ottani

magyarság természetes jogainak szabad érvényesülését kell követelnünk. Miután Csehszlovákia hivatalos tényezői állandóan azt hangsúlyozzák, hogy Csehszlovákia határai között nem hajlandó a magyar kisebbséget megtűrni, azt kívánjuk, hogy Csehszlovákia déli határainak megvonásánál az ott élő magyarság önrendelkezési jogát alkalmazzák kiindulópont gyanánt. Erre azért van szükség, mert az ottani magyarság emberi jogainak biztosítására más megoldás nem képzelhető el.

Erdély határainak megállapításánál pontos néprajzi határ nem huzható, ezért azt kívánjuk, hogy olyan határ jöjjön létre, amely egyenlő számban

Jövő vasárnap demonstrációs gyűlést rendez a Kisgazda Párt Debrecenben

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének elnöki tanácsa elhatározta, hogy **június 16-án, vasárnap délután Debrecenben demonstrációs gyűlést rendez a méltányos és igazságos békéért**. A gyűlésen, amely a Kossuth szobor előtt fog lezajlani, a város parasztsága és pol-

gársága ad hangot annak a *vágyának és reményének*, hogy a sokat szenvedett magyar nép, amely gyökeresen szakított a múlt zsákutcába vezető sovíniszta politikájával és rövid két év alatt hatalmas haladást tett előre a tiszta demokrácia felé vezető úton, a nagyhatalmak dön-

tegye a határ mindkét oldalán a magyar és román kisebbséget. Természetesen elsősorban a magyar tömbök visszacsatolására kell gondolnunk, azaz az új határvonal Kolozs és Szilágy megye magyarságát Magyarországhoz csatolná, míg például Bihar megye románoktól vidékei továbbra is Romániához tartoznának. A Székelyföld részére, amennyiben annak visszacsatolása nem lehetséges, kívánjuk a teljes autonómia megadását.

A népességesere gondolatát, mint embertelen eljárást, **viszszautasítjuk**. Gyakorlatban látjuk, hogy ez a magyarság egyoldalú kiűzését jelentené, amint azt Csehszlovákia teite. A vitás kérdéseknél elsősorban az említett területek lakosságának akaratát kívánjuk figyelembevenni. Például említjük, hogy az amerikai külügyminiszter az olasz jugoszláv határkérdésben az Atlantic Chartára hivatkozva a **népszavazás szükségességét hangoztatva**.

Békecéljaink elérése érdekében minden erőnket latba kell vetnünk. Elsősorban a külföldet kell helyesen tájékoztatnunk minden lehetséges kapcsolaton keresztül. Másodszor idehaza egységes közvéleményt kell kialakítanunk békeigényeink érdekében, hogy annál nagyobb súllyal léphessünk fel. Sohasem szabad elfelejtenünk, hogy ezen a téren történelmi felelősség nehezedik mindannyiunkra.

A többség nemcsak jogokat, hanem kötelességeket is jelent. A Független Kisgazda Párt, mint azt a javaslatok is bizonyítják, mindent megtett és meg is fog tenni annak érdekében, hogy az adott körülmények között a magyarság érdekei lehető legjobban érvényesülhessenek s ezáltal hazánk méltányos és becsületes békéhez juthasson.

a magyar szellem, a magyar öntudat és közös sors jegyében fogant egyetakarás.

Lehetnek pártkülönbségek, lehetnek divergáló különbségek politikai kérdésekben, lehetnek nézeteltérések, de ne feledjük, hogy mégis mindnyájan magyarok vagyunk. Ennek a sorsszerűtlen szegény hazának gyermekei, bármilyen felfogást követünk, akármelyik templomban imádjuk az Istent.

Miben lehet *egységes teljesen a magyar? A tiszta demokráciában, amely rendet, törvényes*

állapotokat, boldog és féltelmetlenes életet biztosít mindenkinek. A demokrácia, amikor biztosítja a vélemény- és szólás szabadságot, *égeredményben a harmónikus életlehetőséget adja meg*. Mert mi más a harmónia, mint más és más hangoknak egybeolvadása? A *nemes értelemben felfogott és gyakorolt demokrácia mint a szivárvány ragyogja be egy nép életét*. Különböző színekből áll, de ha egy színt lenne, már nem is lenne szivárvány, a természetnek eme ragyogó jelensége.

Napjainkban a legtöbbet használt szó a demokrácia. És mégis annyi értelmet adnak neki. Mi csak egy jelzőt tudunk e szó mellé tenni: *magyar. Legyen magyar demokrácia*, alakítsa ki a nép a maga lelkiállapotának, szent szabadsághagyományainak, a mai élet követelményeinek megfelelően demokráciáját. *Olyan demokráciát, amely nem veti el a múlt szilárd alapjait, de tanul a külföldi nagy demokráciáktól*. Nem majmol, de a korszellem áramlatait a maga testére szabja. Olyan demo-

kráciát, amely nem írja ki a nemzeti öntudatot, a vallásos hitet, hanem azt a múlt tévelygéseitől megtisztítva lelki tápláléknak vallja.

Pünkösdi hittel valljuk és hirdetjük az *igazi magyar egységet, a magyar demokráciát*, aszerint éljünk és haljunk.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1/b.

tőse nyomán becsületos békehez fog jutni. Olyan békehez, amely nemcsak Magyarország jövő fejlődését fogja biztosítani, hanem egyben megnyugvást fog hozni a Duna-menti népek egymáshoz való viszonyában is.

A gyűlésre Debrecenbe érkezik dr. Lajos Iván, miniszteri tanácsos, a híres Szürke Könyv szerzője, aki könyvében a német nemzetiszocializmus hatalma szempontjait világosan és bátran megjósolta a német diktatúra bukását. Lajos Iván beszédén kívül a Párt nemzetgyűlési képviselői fogják ismertetni a Párt

küzelmet az igazságos békeért és álláspontját a magyarság ügyével kapcsolatban. A gyűlés határozatát a pártvezetőség azonnal közölni fogja a magyar kormányzattal.

A Független Kisgazda Párt felhívással fordul Debrecen népehez, hogy ezen a gyűlésen, amelyen minden igaz magyart érintő sorsproblémák kerülnek napirendre, minél nagyobb számban jelenjenek meg, hogy ezzel is kifejezésre juttassák: a legmagyarabb város lakossága szíven viseli a magyar béke, a magyar jövő hatalmas ügyét.

Lajos Iván előadása Debrecenben

Lajos Iván külügyminiszteri tanácsos ama bátor emberek közé tartozik, akiknek merszük volt a magyar igazság mellett kiállni akkor, amikor ez a kiállítás halálveszedelemmel járt. Emellett rá: még pécsi egyetemi tanár korában »Szürke könyv« címen bátor hangú munkát írt, amiben nyíltan bebizonyította, hogy a németek nem nyerhetik meg a háborút és magyar érdekből egyenesen hazaárulás, ha a németek mellé állunk. A »Szürke könyv« miatt Lajos Ivánnak gyötrelmekben, üldözésekben volt része, deportáltak és kiznózták. Az idő neki adott igazat, neki, aki nemcsak előre látta az eseményeket és mindazt, ami megtörtént, hanem elég bátor-sággal bír ahhoz, hogy mindezt meg is írja.

Lajos Iván a demokratikus Magyarországon ott teljesíti hivatását, ahova illik: a külügyminiszteri irodában. Felette fontos szerepe van. Emellett folytatja publicisztikai hivatását is és Debrecen közönsége most abban az egészen különleges megismeretében részesül, hogy június 15-én, szombaton az előadói pályán üdvözölheti ezt a kiváló íróit.

A Független Kisgazda és Polgári Párt női tagozata hívta meg előadásra Lajos Ivánt és az előadást — amely iránt megeredemelt érdeklődéssel tekint Debrecen egész közönsége — az Arany Bika dísztermében tartják meg szombaton este. Jegyek keddtől kezdve kaphatók a Kisgazda Párban.

Megegyezés a magyar haderő létszámában

A külügyminiszterek hétfői pénteki ülésükön megegyeztek a bolgár és magyar szárazföldi haderő létszámának korlátozása kérdésében. E haderők létszámáról kapcsolatos jelenté-

seket nem közöltek. Szakértők által előterjesztett jelentés megbarátosza az engedélyezendő létszámok között, de nem foglalkozott a megegyezett repülőgépek számával.

Megállapították a búzakötvények beváltási árfolyamát

A stabilizációhoz való átmeneti szolgálja a kormány egyik fontos új intézkedése, amellyel forgalomba hozza a búzakötvényeket. Ezeket a kötvényeket gazdák kapják a Vörös Hadseregnek régebben szállított termény, állat, gyümölcs, fozelék vagy más mezőgazdasági cikkért. A kötvényeket a pénzügyminisztérium becsátja ki és azok már nyomás alatt vannak. A gazdák vidéken az adóhatóságok útján kapják kézhez az új búzakötvényeket, amelyekkel 1948 december 31-ig vált be a kormány a mindenkori búzaáron és fizeti utána az évi négy százalékos kamatot ugyancsak búzában. Ezenkívül azonban a gazdák felhasználhatják fizetésre az új búzakötvényt a benzin, rézgálic vagy egyéb akciónál. A kormányának ez a fontos intézkedése, amely a gazdákat visszamenőleg kárpótolja és értékkéllő követeléshez juttatja, a legközelebbi minisztertanácsban került elfogadásra. Miután a gazdák, különösen az állattal, az 1938. évi árnívónál lényegesen magasabb árat kapnak, megfelelő ártöbbelhez is jutnak.

Az új búzakötvények 10, 50, 100, 500 és 1000 kiló búzára szólnak és mivel a kormány két és fél éven belül búzában beváltja a kötvényt, továbbá mázsánként négy kiló kamatot fizet búzában mindenkori búzaár alapon, a gazdák mindenképpen értékkéllő javakban kapnak kárpótlást a leszállított terményekért.

Igen érdekes a kárpótlás mértéke is. Ez az arany a fento-

sabb cikkknél a következő: 1 kg zsir — 20 kg búza, 1 kg tojás — 12 kg búza, 1 kg sovány liba — 12 kg búza, 1 kg kacska — 12 kg búza, 1 kg süldő — 15 kg búza, 1 kg burgonya — 0,40 kg búza, 1 kg bab — 1,04 kg búza, 1 kg zab — 1 kg búza, 1 kg árpa — 0,85 kg búza, 1 kg köles — 1 kg búza, 1 kg rozs — 1 kg búza, bika 1,5—3 éves 14 kg búza kilónként, 3—5 éves 9 kg búza kilónként, 16 (mén) 130 kg búza, kanca 72 kg búza kilónként.

A zöltséget, gyümölcsöt, fozeléket továbbra is készpénzzel fizetik ki. Augusztus 1-től kezdve, miután stabil pénzünk lesz, a gazdák ilyen célú termény igénybevételeit előreláthatólag forintban kapják a vételárat.

Termésbecslés

A földművelésügyi minisztérium termésbecslése szerint búzából holdanként 5 mázsa átlagtermésre van kilátás, tehát az egész ország területén 10 millió mázsára becsülik a termést. Búza, rozs és árpavetés összesen 16 millió mázsa lehet, ami rozsából gyenge, őszi búzából és árpából gyenge közepes termést jelent.

Új posta-tarifa

A postavezérgazgatóság közlése szerint június 11-től a posta, táviró és távbeszélő, valamint rádiódíjak a jelenlegi díjak tiszteletére emelkednek. 20 grammos levél díja helyben 2400, vidékre 4000, levél helyben 1600, vidékre 2400 milipengő. A rádió előfizetési díja 40 ezer milipengő.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Pünkösdi vasárnap és hétfőn fél 4 és fél 7-kor
Mesék az írógépről
Vidám táncoperett!

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Pünkösdi vasárnap és hétfőn 7-kor, utoljára
C a n d i d a
Shaw legköltségesebb műve!

Most 100 éve írta Petőfi a világszabadságról szóló verseit

A „világszabadság” megvalósulásának küszöbén újra időszűrű lett a magyar nemzet szempontjából Petőfi Sándor és halhatatlan génusza. Száz éve, hogy megírta örökzöld verseit: „Egy gondolat bánt engemet”, melyben az eljövendő világszabadságról énekel. A költő lelkében felvillant látomásnak most kell beteljesülnie, ha már a sors egy évszázadig sóvárog-tatta az igazi szabadságért a magyar nemzetet.

Petőfi Sándor ezzel a versével zárta le 1846. évi szabadságharcát, amelynek világszabadságról szóló dala költői munkásságának csúcspontját jelenti. Ez a remekműve keltezte fel kíváncsiságomat, hogy még milyen problémák foglalkoztatták a magyar szívekben örökké élő költőt száz évvel ezelőtt?

A huszonhárom éves Petőfi Sándor 1845 tavaszán minden különösebb ok nélkül kilépett a Pesti Divatlap szerkesztőségéből és elhagyta Pestet is. Akkor már országos hírvíró volt. Számos barátja élt a felvidéki, alföldi és erdélyi városokban. Kalandvágya ezuttal Felső-Magyarországra csábította, de nem talált sehol sem megnyugvást. Ember- és világyűlölő hangulat hatalmasodott el lelkében. Ezt az időszakot a Petőfi-búvárok különös figyelemre méltatják, krikkusai igen ellentétesen értékelik, mert ez volt a magába szállás korszaka. Egy évig tartott ez a különös lelkiállapota, mely alatt azonban folyton dolgozott a költészetére a világbánat birodalmát sűrítve.

Az „Egy gondolat bánt engemet” című szabadságra vágyó remekét egykori bírálói nem méltatták értéke szerint. Szajhósködének minősítették és meg voltak akadva a „világszabadság” fogalmával. Az elmúlt időkben nem akarták összekapcsolni a nemzeti gondolatot az emberiség eszméivel, amely pedig, mint napjaink kozmizmusa nemzeti újjászületésünk alapjait szolgál. Mikor tehát Petőfi a magyar szabadságról harcolt, megérezte, hogy ahol az elnyomott nemzetnek sikerül a maga szabadságát kivívnia, ott ül igazi ünnepe az emberiség génusza. Örök büszkesége a magyar nemzetnek, hogy a nyugat nagy költői között nem támadt a világszabadságnak olyan dalnoka, mint Petőfi Sándor.

A költő egyébként 1846-ban bőségesen ontotta nagy szellemének értékkéllő kincsait. Száz-harminc kisebb-nagyobb költeményi írt, amelyek mind gyönye-gyei irodalmunknak. Van ezenkívül 12 jelentéktelenebb verse ebből az évből, amelyeket ő kihagyott gyűjteményéből s csak később kerültek bele összes művei közé.

A száz év előtti írásai közül híresebbek: Járjatok be minden földet, Nem ért engem a világ, Véres napokról álmodom, Világyűlöllet, Az örült, Isten csodája srb. címűek. Országjárása idején alkotta e műveit. Járt és írt ez időben Szatmáron, Nagy-

károlyban, Nagybanán, Csekén, Berencén, stb. Sőt volt ideje arra is, hogy egy debreceni hölgy, Kovács Jánosné emlékkönyvébe is írt verset a jellemről.

Ez az év egyébként egész életére sorsfordulatót jelentett. Erdélyi útja során szeptember elején eljutott Nagykárolyba és ott ismerkedett meg Szendrey Júliával, akinek látása első pillanában meghódította. A magabizáltság idejének mulását jelenti ez a fordulat, mert amilyen határtalan vágyakozással várta a nagy pillanatot, hogy a boldog szerelem paradicsomi

kikötőjébe bevezessen, megtörtént végre. Ekkor írta Sz. I. k. a. emlékkönyvébe szóló első versét, amelyet aztán az irándottához intézett többi tüneményes költeményei követték. Szendrey Júliához, az ideálhoz való határtalan szerelme Petőfinek nem probléma volt, hanem megoldás. Művésze akkor eléledött meg igazán, amikor megtalálta azt a különös női szívet, mely a költő szerelmi álmát az égből a földre hozta le. Egy évig tartó harc után bekövetkezett fölkéletes boldogsága, mert megismerkedésük napjának évfordulóján, 1847 szeptember 8-án az egymásra talált emberpár Isten oltáránál tett hűségesküt. (b. s.)

Tudnivalók a lakásadó lerovásáról

A pénzügyigazgatóság hirdetésében közli, hogy a lakásadó lerovásai, melyet egyébként e hó 5. napjáig kellene leróni, a pénzügyminiszter e hó 12-ig meghosszabbította, azaz, hogy ez időpontig a háztulajdonosoknak át kell adni, a háztulajdonosok pedig tartoznak az adójegeket és illetékbejegeket e hó 15-ig az adópenztárra beszolgáltatni. Ezen fizetési határidő meghosszabbítás kizárólag Debrecen város területére vonatkozik, a községekre nem terjed ki.

A pénzügyminisztérium ma-

gává tette a debreceni pénzügyigazgatóság által Debrecenre tett azon intézkedést, mely szerint a lakók lakásadójukat a háztulajdonosnak pénzben megfizethetik és a háztulajdonos a ház összes lakói részére megvásárolhatja az adójegeket és illetékbejegeket és ily módon szolgáltatja be az adóhivatalhoz. A beszolgáltatás előtt a háztulajdonosok az illetékbejegeket a felhasználás napját külön-külön feltüntetik (pl. 1946 VI. 8.). Az adójegekre azonban semmit sem szabad írni.

KÖZBESZÓLÁS

Kommunista lapjaink is beszámoltak a hadigondozottak megrendítő nyomóváltásáról. Cikkében kihangsúlyozta, hogy az elkeseredett asszonyok, őrj istván főispántól követelték nyomoruk enyhítését s eldugva, szürken és mellesken említi meg, hogy a népjóléti minisztériumnak ebben a kérdésben nem volt megnyugtató a válasza. Szeretnénk megkérni lapjainkat, hogy legalább a szerencsétlen hadigondozottak nyomorából ne próbáljon politikai pesenyt sütni. Hiába próbálja bünbaknak onszillítani azt az őrj istvánt, aki társadalmat nem kímélve kilincselte végig a népjóléti minisztériumot s aki nem oka annak, hogy a hadigondozottak hat milliárd „segélyt” kaptak egy egész hónapra. Lapjaink nyilván abból az elvből indul ki, hogy a népjóléti minisztérium az országnak ama minisztériuma, amely szinte kizárólag kommunista irányítás alatt áll, vezetői között több debreceni elvtársunk is tevékenykedik s így „kelltemet” nekik kemény szöveget fordulni ehhez a minisztériumhoz. Mi azonban úgy véljük és nyilván a hadigondozottak is, hogy éppen ezért kellene kéro szöveget fordulniok a népjóléti minisztériumhoz. Hátha keresük elől nem történik ki a népjóléti illetékes urai, őrj istvánt pedig ne állítsák hamis színben a hadigondozottak elől. ő megvette a kötele-séget.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI MOZGÓ. A zene varázsa. Amerikai világsiker. Új amerikai hitad. Előadások: 7/4, 7/6, 7, vasárnap 11 órakor is.

APOLLO MOZI A kis fenség párnása. Amerikai film. Shirley Temple főszerepével. Előadások: 7/4, 7/6, 7, vasár- és ünnepponon 11 órakor is.

METEOR MOZI. Mister Flow. Francia bűnügyi vígjáték, szombat-on 7/6, 7, vasárnap 2, 7/4, 7/6, 7. — Kalózszerelm, kalandor film. Hétfőn 2, 7/4, 7/6, 7 órakor. Kis-rommá sor mindhárom nap. Matyrt magyar hirdad.

Parád fürdőn 14 szobás villa

bérbe kiadó. Értekezni lehet Nagy Gyula műhízmzőnél, Hatvan u. 1. Püspöki-palota.

Divatcipőt, gyógycipőt, beépített ludtálpbetéteket a legnagyobb sikerrel készít Kolozsvári István cipésmester, Bathány-u. 4. szám.

Timkó Árpád

női divatszalonja megnyit
PIAC UTCA 71. SZÁM

Gyapjúért jó szövetet

kartont és inganyagot cserél vagy magas áron vásárol. Hőresgőbört, nyulat, görönyt mindenféle vadbört és tollat magas áron vásárol
ROBICSEK BERNAT Miklós utca 5
Telefon: 277

Divat cipőt Vágó Zoltán cipőüzletéből.

Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Szőlőkötöző zsinag

kender és imp. papirból kapható.

VASS zsáküzlet Piac-u. 6. Telefon: 106.

„Terka” kozmetika

Miklós-utca 4.
Egyéni arcápolás. Biztos hatású szépítő kúrák.

Veszek:

varrógépet, fejeket, aljakat, do binokat, hibásat is, hiányosat, butort, ruhanevet

Sulyok, Kossuth-u. 61

Aranyért, ezüstért, briliánsért magas árat ér el

Stassik Lajos

ékszerkészítő, Piac u. 68.

Mézet

a legmagasabb napi áron veszek. Golenczky, Sas-u. 2.

ELADOK-VEZSEK hálozshát, úriszobát, kombinált butort, könyv-hét, zongorát, írógépet, varrógépet, tért és női buzdát, ruhákat, sperbort, kályhát.
MEZEI Árpád Vörösmarty-utca 12. szám.

A magyar kormányküldöttség legi útja

Páris, június 8. A magyar kormányküldöttség szombaton délelőtt amerikai repülőgépen Párisba érkezett. Rövid párisi tartózkodás után folytatják útjukat Washington felé. (MTI)

Augusztus elsején új kollektívszerződések lépnek életbe

Bán miniszter az ipari helyzetéről.

Bán Antal iparügyi miniszter beszámolt az elmúlt év munkájáról, eredményeiről és terveiről. Hangoztatta, hogy az elmúlt év alatt az egyszerű vegetálásból is szükségünk volt az ipar közreműködésére, mert ennélkül annyira sem mentünk volna, ahol tartunk. Az elmúlt évben nagy fejlődés ment végbe az iparban. Minthogy a gyáripár az elkövetkezendő időkben erősen igénybe

lesz véve a javított szállítási feltételekkel, a magyar kisiparnak fontos szerepe nyílik nemcsak a hazai közönség igényeinek kielégítésére, hanem kiviteltre is. A miniszter végül megállapította, hogy az ipar a pénzügyi átalakulás legbiztosabb alapja és közölte, hogy augusztus elsejével az új pénzügyi együttes kollektívszerződések lépnek életbe.

Jön a kötöttgazdálkodás

Élelmiszerekre augusztus 1-én, ruházatokra október 1-én lép életbe a jegyrendszer.

Az augusztus 1-én kezdődő stabilizációs folyamat központjában a kötött gazdálkodási rendszer bevezetése áll. A jegyrendszer bevezetésének végleges időpontja: augusztus 1., vagyis a forint megjelenése a pénzügyben. A jegyrendszer minden fontosabb élelmiszerektől, de nem mindenki kap ilyen élelmiszert. A kötött gazdálkodás keretében élelmiszert csak a dolgozókat látják el. A dolgozók fogalmi körébe tartoznak: 1. a fizikai munkások, 2. a magánalkalmazottak, 3. a köztisztviselők.

Mind a három kategóriába szigorú igazolás előzi meg az élelmiszert megengedélyezését. A kormány elhatározott szándéka, hogy a legelőrebben valósítja meg azt a tervet, amely szerint kizárólag igazolt dolgozók kaphatnak élelmiszert.

szerjegyét.

A ruházatokra szóló kötött gazdálkodás, vagyis az úgynevezett pontrendszer október 1-én lép életbe. Augusztus 1-én még nem lesznek akkora készletek, hogy ezekre nevezve a kötött gazdálkodás bevezetését. Október 1. az az időpont, amikor már gondolni lehet a dolgozók ruházati szükségleteinek ellátására, ami alatt a pontrendszer gyakorlati bevezetését kell érteni.

Külön kérdés a forint-árak megállapítása a különböző anyagokra és készárúkra. E feladat megoldása az Anyag- és Árhivatalra vár, amelynek felállítására és vezetésére kijelölése a jövő héten esedékes.

Augusztus 1-től a házbér előreláthatóan az 1938. évi házbér értéknek 40%-a lesz.

A rendőrszemélyzeti tanfolyamon 104 rendőr tett vizsgát

A rendőrszemélyzeti tanfolyam szombaton kitűnően sikertű záróvizsgával ért véget. A vizsgán megjelentek Öry Istvan főtanácsos és Szabó Kálmán polgármester. A tanfolyam hallgatói bántalmamellő eredményre tettek tanúságot a vizsga során. Fogalom, tudás, abszolút biztos, precíz feleletek, a tanfolyam rendkívül széles és sokoldalú anyagából való teljes jártasság jellemezte a 104 vizsgázó rendőr feladatát. A szép eredmény elsősorban dr. Kiss Sándor rendőrszázados, tanfolyamvezető érdeme és teljes elismerés illeti Dörffels Bóla tanfolyamparancsnokot is. Ugy a szóbeli, mint írásbeli vizsgán minden várakozást felülmúló eredményt mutattak fel a hallgatók, akiknek kitűnő előkészítése az előzők érdeme. A tanfolyamot végzetekhez Öry Istvan főtanácsos intézte beszédet.

Megkapván szép, impozáns, határos felvonulást rendeztek a tanfolyam hallgatói szombat délután a Kossuth-szoborhoz, ahol dr. Molnár Győző alezredes, a főkapitányság vezetője szemléltetett a felvonulást sorok felől. Ezt követően a Rendőrszék nagyszikerei tiszteletet adtak a Kossuth-szobor előtt; majd a Rendőrszék helyiségében rendezett, művészi színvonalú, kitűnő előadás zárta be a demokrátiás rendőrség tagjainak szép, eredményekben gazdag tanfolyamzárását.

HIRDETMÉNY

az 1946-47. évi gazdaságtörvények kiadásáról.

A 21.600-1946. K. M. sz. rendelet II. fejezet 1. §-a alapján közhírré teszem, hogy az 1946-47. évi vonatkozóan összehívott gazdaságtörvények az 1946. évi június hó 17., 18., 19. és 23-án a Gáborudvarban (8-as és 3. Városi udvarok) 4 óra-2 óráig megtekinthetők. A gazdaságtörvények felvett adatai helyesbítése iránti kérések 5 nap alatt a közéleti előjárású polgármesteri elnökséknél, mely azonban csak a rendelet 1. §-a b) pontjára vonatkozik. (Ezek egyidejűleg, nem a bejelentett egyen gazdálkodók, a szántó terület nagyságát tévesen jelentették be, a helyes szántóterület után tövesen állapították meg a beszállítási kötelezettség, vagy a 12 éven átúli gyermek nem volt.)

Felhívom egyidejűleg a gazdálkodók figyelmét arra, hogy a költségvetés kezdőétől számított 5 nap alatt jelentsek be a hadieszközök következőben megművelhetővé vált területet is (fekvéses, építkezés, bombatölcsérek stb.) és egyidejűleg kérjék (közéleti előjárású polgármesteri elnökségen) a beszállítási kötelezettség csökkentését. (19.400-1946. K. M. sz. 2. beke.)

A közlekedési miniszter rendelete szerint június 7-től a nyers napraforgó és földmag olajgyári eladási árát 35.600, fogyasztói árát literenként 42.000, a margarin eladási árát kilogrammonként 61.000, fogyasztói árát 70.000 milpengőben állapította meg.

Felbecsülhetetlen értékű debreceni kultúrkinccs pusztult el a háború alatt

A háborús károk összeírása a közelmúltban befejeződött. Szétrombolt házak, üszökké vált meredező gerendák, lángok martalékká lett épületek, döbbennek felénk a kárstatisztika rideg soraiból. Ezt veszítettük épületekben, feldult emberi hajlékokban. Ma már kibontakozó kontúrok sejtetik: mi a második világháború emberi vesztesége. A tisztifőorvos jelentései pedig felénk villantják, hogy milyen romboló hatással maradt bele az eleven emberi szervezetbe az öt háborús év pokla, fagyja, nélkülözése. Hány ember pusztult el a termő és teremtet élet számára történetesen még akkor is, ha hazacélpelte magát a nagy viharból és itt él látszólag közöttünk.

Van azonban egy terület, ahol még nem mérjük fel a háborús veszteségünket: ez a kultúrkinccs birodalma.

Nagy József polgáriiskolai igazgató, a kiváló tudós bírókában volt egy világhírű himnuszgyűjtemény. Messze földről csodájára jártak ennek a pazar színekben tobzó, egy élet munkájával összehordott műzeális értékek, mely olyan volt, mint egy tojáshegyre varázsolott keleti álom. Színes kultúr-filmre kíváncsított ez a több, mint 1000 tojásból álló gyűjtemény, mely az ország minden táján élő embernek fantáziáját tükrözte vissza hiánytalan gazdagságban.

A ritka értékes gyűjteményből nyolc darab maradt meg, a többi elpusztult.

Egy Hatvan-utcai házban a rendőrség 1944 nyarán Rembrandt és Munkácsy-festményt foglalt le. Mindkettőnek nyomavetést. Ugyancsak eltűnt egy Simonffy-utcai lakásból irodalomtörténeti becsű levél-és kézirategyűjtemény: Tóth Árpád, Ady, Nagy Zoltán, Babits kéziratokkal. Örvedetes tény ezzel szemben, hogy megmaradt épségben Munkácsy világhírű „Ece homo“-ja, a Földes Gyula-féle Ady-múzeum, Juhász Gyula levelei, a Mórlic Zsigmond és Oláh Gábor relikviák.

Visszont: elpusztult többszáz becses magánygyűjtemény, pótolhatatlan értékű könyvtár. A Népkertben a közelmúltban valaki Arany János kéziratról evett gomolyt. Állítólag egy üzletben esomagolták bele. Oláh Gábor posthumus „Szépség és igazság“ kötetének kézirata elveszett, a szedés maga azonban a Világosság nyomdájában várja a feltámasztását.

Hazatérj debreceniek állítása szerint Grácsa került egy értékes debreceni ritkaság, a Ben-

csik-gyűjtemény. Ebben volt a Debrecenből kiindult kezdeményezések anyagai. Volt egy páratlan magyar tehetség-gyűjtemény, mely ezermesterek barkácsolásaitól népköltészet-gyűjtésen át felölelt olyan találmánykísérleteket, mint az anyagok vízlelenítése a vízartalom kivonási eljárása által, ami a legtöbb anyagot súlyának ötödére csökkentette és ezáltal szállítását leegyszerűsítette. A földből élelmiszert készítése annak a tökéletes vegyi folyamatnak megállapítása által, mely a föld savait a víz, levegő és napfény által tápanyaggá változtatja. Új konzerválási mód, mely 20 évig frissen őriz meg gyümölcsöt és húst egyaránt. Új filmzési eljárás, mely olcsóvá teszi a filmzést és szabadban, természetes fény mellett is jól láthatóvá teszi a filmeket. A Ben-csik gyűjteményben van „A vakondkörtől a légkörig“ tanulmány, melyben magyar tudós élettizedekkel szelgett lefelelté emlékei a kő-, vas-, réz-, bronzkorok után bekövetkező vakondkörtől, melyben az ember földrajzi életét él, ott városokat, utakat épít, temetőit föld alá helyezi és a légkörzokról, amikor a világért a természet szolgálatába állítja. Ez az értékes gyűjtemény hiánytalan ma is Németországban van.

A történelmi vihar elfújta a nagy katalizma szétbontása a kultúrkinccs nagyrészt. A szilvásárban muzeális értékű könyvek rejtődnak. A romok alatt nagy szellemi értékek rothadnak. Egyes helyeken történelmi dokumentumok, kal rúknak tűztek.

Helységenként — így Debrecenben is — kultúrbirozságot, expedíciókat kellene szervezni a károsított értékek felkutatására, megmentésére. K. I.

RADIÓMŰSOR

VASARNAP — Hírek napközben minden páros órában, d e 10-tól este 10-ig; 7.05: Reggeli zene; 9.00: Rómát vallásos felvétel; 9.30: Ev. vallásos felvétel; 10.10: Munkácsy-ábrák; 11.15: Bach-művek; 11.35: Mozart-művek; 12.20: Művészgyűjtés; 13.00: Pünkösdi himnuszok; 13.30: Jazz; 14.10: Magyar művészletek; 15.00: Sük S. kronikája; 15.20: Palló I. énekek; 16.10: Magyar noták; 17.00: Faluradió; 18.15: Martinovits (6); 18.30: Florentin kalap (zenés komédia); 22.35: Könyv zene; 23.00: Holst; A bolygók (téma).

Arany, ezüst vétel és eladás Halász ékszerésznél Piac-utca 22. (régí helyen).

Pliissirozás, müstopolás, harisnyaszemelés, gombáthuzás, lehneműhímzés, ajourozás, endlízés, zászló- és jelvények hímzését vállalja; NAGY GYULA műhímző, Hatvan-utca 1. Püspöki palota.

szegedi PAPRIKA Pergamentpapír Schmollpaszta Gyufa Cigarettapapír csak viszonteladónak! Fahidi József Simonffy-u. 6.

A debreceni kultúr- és sporthét részletes műsora

A debreceni kultúr- és sporthét előkészítő bizottság szombaton összehívta és megállapította a kultúrhet részletes műsoraát és beosztását.

Június 22-én reggel 9 órakor a sakkversenyyel kezdődik a kultúrhet. Megnyitó beszédet tart Szabó Kálmán polgármester és dr. Kocsis Sándor sakkbíró elnök. — Június 23-án, vasárnap délután a képzőművészeti kiállítás megnyitása a Déry múzeumban, este 7 órakor a színházban a tulajdonképeni megnyitót, A koldusdiák előadása előtt beszél dr. Simon László államtitkár, dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár és Szabó Kálmán polgármester. 24-én a Polgári Akadémia megnyitása, megnyitja Erdős Károly rektor, este Bartók Kodály hangverseny az Arany Bihában. 25-én délelőtt a Politikai Akadémián előadást tart Parragi György és Horváth Márton, este a színházban a Sári bíró Somlay Artur felléptével. Június 26-án érkezik meg Keresztury Dezso kultuszminiszter és az írói nagygyűlés résztvevői, este az Ady Társaság estje, 27-én délelőtt írói nagygyűlés, előadó Lukács György, délután a nevelők nagygyűlése, beszél Keresztury kultuszminiszter este 7 órakor a Magyar-Szovjet Társaság estje, beszél Zhahy Lajos, fellépnek Székely Mihály, Péchy Blanka stb.

Június 28-án az írói kongresszus második napja, előadó dr. Boka László, este színházi előadás. — Június 29-én újságírói nagygyűlés majd dalverseny. A sportnapok hétvége hétvégén tartja a labdarúgó-mérkőzés keretében a bécsi Vienna a fővárosi Vasas, kellet világbajnok és a DVSC szerepel. 29., 30-án. Június 30-án a DVSC—Csepel mérkőzés lesz, majd Budapest—Debrecen tornászverseny lesz világbajnoki részvétellel. Birkózó és ökölvívóverseny is lesz. A kultúrhet műsora még bővebb népi táncelőadással, hangversennyel.

Uj dohányárak

A pénzügyminiszter június 9. napjával a dohánygyártmányok árát felemelte. Az új dohányárak a következők:

Szivarok: Árpád 2000 milpengő, kedves 2000, Debrecen 1800, fainos 1500, nikotex fainos 1500, esikós 1200 milpengő.

Szivarok: Luxus 5000, Béke 1200, Béke (nikotex) 1200, Virágos 1200, Magyar 800, Fainos 700, Szabolcs 500, Munkás 400 milpengő.

Szivarok dohányok: Legfinomabb magyar 6.600, finom magyar 6000, közep finom magyar 5500 milpengő.

Pipadohányok: Vegyes pipadohány 100 gr-os 2400, vegyes pipadohány 25 gr-os 850 milpengő.

Ballon kabát férfi ruha női kabát szövet bélesáru Vágó Sándor Piac-u. 33. Széchenyi-u. sarok.

Debreceni TELEFONKÖNYV ismét kapható a „DEBRECZEN“ kiadóhivatalában.

Bors Kálmán és Zsibrita Flórián műlakatosmesterek vasipari műhelye, a Városi-nyomdával szemben levő és a Bőszörményi úthól nyílt Kalotaszeg-utca 7. sz. alatt. Elvállal minden a lakatos szakmába vágó munkát, továbbá Wertheim páncél pénzszekrények és öszseroncsolt kasszák nyitását, javítását, átalakítását, mindennemű kulcsok készítését teljes szavatossággal.

Divatcipő ujdonságok JAKUS-nál Kossuth-utca 1.

Olcso kenyér — megdrágított munkabérek

Olcso új kenyere szeretne és akarna adni és minél hamarabb minden jogdolgozóval földművelő magyar testvérei számára, de a Termelési Bizottság ülésén elfogadott indítvány inkább annak drágulására vezetett s az új kenyér megérkezését késleltetheti. Osi kálvinista felfogás szerint elég egy pap egy templomba s másik szőlősmód szerint sok baba közt elvész a gyermek. Amennyire bábkodnak az új kenyér körül arra nem hivatottak is, az olcsónak kívánt kenyér könnyen megkezdheti drágulási pályáját már a termelőnél, akit pedig a legrosszabb akarattal sem lehetett eddig a kenyér drágasága bűnbakjává odaállítani. A kenyér dolgába hivatott és hivatásos termelési és közlelmelési emberek mellett mindenféle laikusok beleszórnak. Hej! furcsa volna az élet egyéb terén, ha mondjuk „szabadság” címén a gazdasági egyesület felszabadítaná a fel nem szabadult szíjgyártó inasokat, mert a sok hiányzó lószerszám pótlásához sok-sok mesterre lesz szükség. Vagy nem rosszul venné ki magát, ha a Paraszt-szövetség csupa „barátság”-ból a sósperecárusokat akarná irányítani, mikor, hol és mennyit, milyet árulhatnak.

A Termelési Bizottság — talán rendeltetése nem teljes ismeretében — a cséplésre szabályokat állapított meg három héttel azután, mikor a cséplési munkabérek már szabályozta 1946 május 9-én a munkabérek megállapítására a törvény által egyedüli hatáskörrel felruházott „munkabérmegállapító bizottság”, melynek az aratásra megszabott munkabérével úgy látszik a Termelési Bizottság is meg volt elégedve, mert — hír szerint — beismerte a természetetlen rosszaságát. Megtörténhetik, hogy az aratás, hordás, cséplés együttes munkájáért az arató párnak kat holdanként biztosított 100 kiló termény helyenként ki sem telik. Mégis a híradásból kitészően a Termelési Bizottság a végezni valókból a behordást már a gazda nyakába hagyta. Mi ez? ha nem burkolt árdrágítás a törvényes szerv által megállapított munkabérről szemben s mire vezet ez? Arra, amire a cséplés körüli határozat is vezetne, — ha nem tévedésből hozta volna a Termelési Bizottság, — a kenyér drágítására és megkésleltetésére.

A szomorú termésviszonyok mellett fődolog, ami kevés gabonaféség lesz, minél hamarabb száraz legyen és szalmája, törje, pelyvéje úgy legyen kazalozva, hogy az kívánni valót fenn ne hagyjon. Nem közömbös az sem, mennyi termőterületen szórják el a rudashordó ruddal keservesen kinlódó szalmahordók, vagy milyen helyen, de jól és magasan rakják össze a kazalmesterek. Éppen ezért is használni kell a kazalozó gépeket s nem holt tökévé alacsonyítani, mert a cséplés gyors végzéséhez elegendő ember úgy sincs. Egyik lap tudósítása szerint a Debrecenben levő 80 cséplőgépből 30-nak szija sincs. Mit akar a termelés elősegítésére hivatott bizottság, hogy a szomszédos községekből nem óhajtja az eddig is itt dolgozott cséplőgarnitúrákat beereszteni a megközelítő 90.000 hold szántóterületű határra. Nem hiszünk ezen intézkedés észszerűségében s talán a jogi alanja is hiányzik. Úgy véljük, mindezek helyett versenyt hirdethetne a Terme-

lési Bizottság: a debreceni határon melyik gép csépl többet, szebbet, jobban tisztítottat s melyik munkáscsapat rakja össze rendesebben a szalmát, töreket, pelyvét.

A Termelési Bizottság azon intézkedése is a drágulási szolgálhatna, hogy ahol 30 hold vétele van a gazdának, az nagyobb százalékot fizessen a cséplésért. Így azokét szivesebben végeznék a munkások, a kicsinyekét meg otthagynák, csépelje el hadaróval, vagy fizessen még többet, mint a harminc holdas. Aki konyit a dolgokhoz az tudja, hogy a cséplőgéptulajdonos és a cséplőmunkások egyenlő termés mellett ott keresnek többet, ahol huzamosabb ideig munkálkodnak, nem ahol 2—3 óráig tart a dolog. Hiába, való fáradság volt hát eddig a földművelőnek szóló hivatalos biztatás, minél több aprómagot vessen, ha most meg lehetne érte büntetni s rajta keresztül is drágítani a kenyeret. Ehelyett minél több cséplőgépet kell beállítani, minél több munkáskézrel, hogy mentől több családapá szerezhesse meg magának és családjának a kenyérnek valót.

Okszerűtlen kitalálás az is, hogy a szemesterményt csépléskor a termelő vigye azonnal a Futurához. Gondolkozunk! Van olyan igavonóállomány a földművelők kezében, hogy ezt meg tudják tenni és egyéb gazdasági munkát — ugarolást stb. — is el tudnak mellett végezni? Vagy fuvaros fogadásával drágítják meg terményüket, ha a kilátásba helyezett büntetést el akarják kerülni. Biztos abban a Termelési Bizottság, hogy zsák főmageszen lesz cséplés idején minden termelő számára s pénz lesz az átvett termény kifizetésére? Most egyelőre még a beszolgáltatásoknál mást tapasztalunk. Aztán meg helyes-e az, hogy mikor kitenyészett, nemesített fajbúzákat és rozsokat vannak még egyik másik gazdaságban, azt összevegyítsék az elfajzottal, a korán érőt a késővel, a homokot a szikrevalóval, a tisztát a konkolyos, borsós, üszögös, esetleg csirás maggal. Ha a termelőnél marad s nem borogatnak össze mindenfélét, mindet a maga eredeti minőségében megveheti akinek vetőmag szükséges s onnan azt a fajt veszi, amelyik neki jobban tesz és céljainak megfelelőbb s nem drágábban szerzi be, mint ha egyik vagy másik vállalat raktárából venné.

Egyébként ez a határozat is a felesleges jócselekedetek tárából való. A gazdálkodók beszolgáltatási kötelezettségét már régen megállapította a közlelmelési minisztérium. Ami a beszolgáltatáson felül marad, — ha marad, — azzal tulajdonosa szabadon rendelkezik, azt nem irányíthatja a Termelési Bizottság se jobbra, se balra.

A Termelési Bizottság a fentebb méltott határozatainak hasznathajóbbat végezhetett volna, ha az aratók és aratók részére a kenyérnek valót, meg a zsírozót próbálta volna biztosítani, ugyszintén a cséplőgépnél foglalkoztatottak számára. De erről az újságok még nem hoztak hírt, pedig ez nem drágítaná az új kenyeret, de nem is késleltetné a közönség asztalára jutásában, hanem siettetné.

Ami kevés kenyérmagunk

lesz, azt becsüljük meg, erre a magyar földműves lakosságot szerintem nem is kell biztatni. Nem kell mellé csósz, nehéz ellenőrizni maga a beszolgáltatás is. Hallatszik, hogy bizonyos szervezet dolgozókat szeretne minden cséplőgép mellé állítani, mint három évvel ezelőt volt. Ha akkor nem vált be, mi szükség arra ma? A termelők egyhangúan tiltakoznak ellene, hogy nyakukra bennkösztos ingyen nyaralókat küldjenek. Három évvel ezelőt lehetett sütni rántva, főzni tejfeles paprikával a csirkét, de sajnos ma már megszokott a debreceni földműves asztalán is a tengeris kenyér, a málé nem csemegét, hanem jólakásul szolgál és a szalonatepértől

Rádiószerreléstől az Énekiskola megvalósításáig

A Dóczy tanítónőképző intézet énekkarának budapesti útja
A kultuszminiszter és Kodály Zoltán dícsérő elismerése

Az elmúlt napokban nagy sikerrel szerepelt a rádióban a Dóczy tanítónőképző intézet énekkara s a rádiószerrelés alkalmával látogatást tettünk az énekkar kitérő vezetőjénél, Gulyás György ének- és zenetanárnál. Az énekkar néhány tagját is itt találjuk — Molnár Terézt, Szigeti Annát, Kovács Juliát, Ruber Katalint, Matkó Erzsébetet, Pálfi Irénit és Egerházi Juliát.

Az énekkar megalakulásáról esik szó.

Februárban

alakítottuk meg énekkarunkat — mondja Gulyás György. — A megalakulást a lelkesedés hozta létre. Iskolánkivüli munkával, a tanulmányi időn kívül végezték a lányok a nagy munkát, melyért dícsérő ilette őket. Sikerült önálló hangverseny adnunk, melynek bevételéből fedezzük a magyar rádió meghívásával kapcsolatosan budapesti tartózkodásunk költségeit. Eleinte úgy látszott, hogy a hangverseny minden szép sikere mellett mégsem sikerül felmennünk Budapestre. De aztán a debreceni bankok s nem utolsó sorban a város támogatása elősegítette utunkat. Az előkészületekről a lányok részéről Molnár Teréz így beszél:

— Az utóbbi időben sajnos betegeskedett Gulyás tanár úr. Az énekkar valamennyi tagja azonban vállalta azt, hogy minden nap kijárjunk az egyetemre és ott végezzük — a beteg tanár úr vezényletével — énekkari próbáinkat

Budapesten Kodály Zoltánnál

A budapesti rádiószerrelést egybekapcsoltuk tanulmányi kirándulással is — folytatja Gulyás György. — Sok nevezetességet tekintettünk meg Pesten. A rádiószerrelés után felkerestük Kodály Zoltánt, aki igen kedvesen fogadta a lányokat. Sokáig elbeszélgetett velük és örömeik adott kifejezést, hogy ilyen énektehetségeket rejt magában Debrecen. Kelemen Péterffy Ida az iskolai énekkapcsolat osztály vezetője kijelentette, hogy a Dóczy énekkara túlszárnyalta a rádióban eddig szereplő iskolai énekkarának műsorát. Ez az elismerés irat formájában egyébként az elmúlt napokban érkezett meg Debrecenbe Révész Imre püspök úrhoz.

Érdekes eset történt Budapesten az énekkarral. Az Operaház előtt mentünk, amikor találkoztunk dr. Keresztury Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszterrel, aki jókat

főzött tészás kása helyett puliszka kerül az evőszékre.

Ha a hatóság mégis cséplési biztosítást állítana be, akkor azok csak kinkoszon lehetnek s nem élődhetnek hatósági díjazás mellett a termelők zsebére. Egyébként is, bármilyen híres a magyar vendégzeret, a magyar ember észjárásával „múlátó”-knak nevezett hivatalan vendégeknak „mint Dolgatalan Jankónak húsatlan káposzta” jár.

Bizunk s megbízhatunk abban a debreceni földművelő társadalomban, amely nem csak várja a kenyér érkezését, hanem elődeitől örökölt buzgó áhíttal könyörög is érte és Istene segítségével a reggeli hajnalhasadástól az esthajnal elmenetelig dolgozik érte.

„Gazda.”

Ujra a régi helyen.

Ujra a régi kiszolgálás.

Bicikligumi

Különleges részlepes belsők.

KATZ Piac-u. 60.

Alsó tagozat, mint nyolcosztályú általános iskola. Második tagozat a középfokú szakiskola, mint négyosztályú középiskola.

— Az Énekiskolába — adja a felvilágosítást Gulyás György — csak jó zenei érzékkel rendelkező egyének kerülhetnek és az iskolát Békéscsabán tervezni fel kell állítani. Az Énekiskolában is, mint máshol az általános iskola alsó négy osztályában, a tanítást, nevelést egy-egy osztálytanító végemé. Ez osztályok tanítóinak amellet, hogy elindítást adnak az általános művelődés útján, még egy nagy feladatuk lesz majd: a zenei képességek kifejlődését elősegíteni és tehetségük szerint képessé tenni magasabb zenei tanulmányok folytatására.

— Az Énekiskola közelebbi célja a tehetségek felkutatása. Ha igaz, hogy eddig voltak gyakorlati középiskolánk s az új tanügyi reform jelentős helyet kíván biztosítani a tanulók gyakorlati hajlamainak, akkor az Énekiskola mind a két tagozatában gyakorlati iskola lenne, amelyik éppen azáltal tenné művelődési, tanulmányi anyagát élővé, hogy a gyermek át élne a játékdalok, a mondókák, regősénekek, népdalok világát. Nem elméletileg, de övé lenne. Éne benne. S ha ismerné sajátját, ha magyar lenne a zenei anyanyelve, akkor bátran rá bízhatjuk az idegen hatások, a nyugati zene jó helyre való besorozását.

— Vidéken akarják ezt az Énekiskolát felállítani s nem véletlen, hogy éppen a vidékre esett a választás, hiszen a vidék rejti magában az igazi tehetségeket. Mi is kívánjuk, hogy ez a talán már ősszel meginduló Énekiskola legyen a vidék szakiskolája, a falvak iskolája, bizonyosságul annak, hogy magasabb zenei képzésünk gyökerére talált végre, hogy a környezetében bentmaradt gyermek ugyanolyan lélekkel térjen vissza, mint amilyenek elbocsájtotta a falu vagy tanya...

Az énekkar és az Énekiskola között az az összefüggés van, hogy a lányok egyrésze tanítani fog ebben az iskolában, ha a kultuszformanyat jóvoltából mielőbb létrejön, mert ezeknek a lányoknak nagyrésze harcossá ennek a gondolatnak, mely a magyar zenei kultúrának előbb revitelét szolgálja...

(—ványi)

A japán császár sorsa

A Washingtonban ülésező tavolkeleti bizottság, mint az angol hírszolgálat jelenti, fennállása óta most foglalkozott első ízben a japán császár detronizálásának lehetőségével. Az amerikai kiküldött — az angol hírszolgálat megfigyelőinek értesülése szerint — ellenzte a trónfosztást.

Az Énekiskola

A falu és tanyákon s egy szóval a vidéken lévő zenei tehetségek iskoláztatása érdekében Gulyás György tervezetet készített el, melyben egy Állami Énekiskola felállítását javasolja. A javaslat szerint két tagozata lenne az Énekiskolának.

Gróf Tisza Lajos Kálmán a geszti kastélyt felajánlotta a debreceni egyetemnek

A debreceni tudományegyetem nagyjelentőségű juttatásban részesült a közeli napokban. Gróf Tisza Lajos Kálmán a geszti uradalomból a földreform után megmaradt ősi kastélyt felajánlotta a debreceni egyetemnek üdülő céljaira. Mint tudvalevő a geszti uradalom néhai Tisza István volt miniszterelnök, a debreceni egyetem életrehívójának és jóakarójának birtoka volt. Ezen elhatározását Tisza Lajos Kálmán gróf közölte a kultuszminiszterrel, aki az egyetem nevében a felajánlást elfogadta és erről értesítette Erdős Károly dr. egyetemi rektort.

A kultuszminiszter értesítése szerint Tisza Lajos gróf a geszti kastély átengedését évente egy aranypengő jogelismérési díjat kötött ki. A kastélyon kívül 20 holdas belső és park tartozik még a birtelhez.

Az egyetem tanácsa a miniszter leiratának kézhezvétele után a Svájból kapott teherautón kiutazott Gesztre, hogy megtekintse és átvegye a Tisza család egykoron híres fészket. Az érdekes szemlélt Erdős Károly dr. egyetemi rektor a következő tájékoztatást adta a „Debrecen” munkatársának:

— Tisza Lajos Kálmán gróf nemes gesztusa meglepetésszerűen érte az egyetemet. Csak hálával tudunk gondolni rá s egyben újabb bizonyítékát látjuk annak a szeretetnek, amellyel a Tisza-család nemcsak az egyetem, hanem Debrecen városa iránt is mindenkör viseltetett. Az egyetemi tanács tagjai a helyszíni szemlén megtekintette az ősi kúriát, amelyben mintegy húsz szoba van. A helyiségek természetesen üresek, a bútorokat elhurcolták, de utána jártunk annak is, hogy a bútorok hol vannak? Megtudtuk, hogy egy része a község lakosságánál található meg s megtejtük az intézkedéseket, hogy a bútorokat vissza szerezzük. A Tisza-kastély egy 20 holdas gyönyörű parkban áll. Most persze meglehetősen rongált állapotban van. Sok ajtó, ablak hiányzik, amit pótolni kell. A parkban az ottani ifjúság sportteret rendezett be, amelyet az egyetem tanácsa megengedett továbbra is a gesztieknek.

— Sajnos a híres könyvtár és a Tisza-család levél- és okmánytára nem maradt épségben, mert a háborús viszonyok és az azt követő események nagy kárt tettek benne. A könyvek egyrészt elpusztították, a nagyértékű, történelmi becses bíró iratokat széthurcolták. Ami megmaradt a könyv- és levéltárból, az egyelőre a geszti községhez van birtokában, mindaddig, amíg az egyetemi tanács gondoskodni fog további sorsa felől.

Arra a kérdésre, hogy a nagyszerű juttatást az egyetem hogyan fogja felhasználni, így nyilatkozott Erdős rektor:

— Az üdülőhelyet be fogjuk rendezni. Az elgondolás az, hogy ott az egyetem tanárai, az ifjúság és az alkalmazottak találjanak otthont, kényelmet és nyugodalmat pihenést szabad-

ságuk idejére. Hogy ezt a kérdést miképpen oldjuk meg részleteiben, az egyelőre tanácskozás tárgya. Mindenesetre nagy figyelemmel leszünk a felajánlást tevő gróf Tisza Lajos Kál-

Meg lehet-e látni a Nagyalomástól a Nagytemplomot

Parkvárosrész, vagy forgalmi tér épüljön-e ki a Nagyalomástól

A debreceni Nagyalomás előtti terület — Petőfi tér, Hunyadi utca, Deák Ferenc utcai rész — a háborús események következtében teljesen elpusztult és a városrész újjáépítése időszervi vált. A város vezetősége már el is határozta, hogy megkezdje a Petőfi tér rendezésének munkálatait és első sorban a Nagyalomás előtti területet rendezi. Ugyanakkor pedig folyamatosan bontják a Hunyadi utca és Deák Ferenc utca romépületeit, bontják a Petőfi téren a Helyi Vasút volt épületét is, amely szintén elpusztult.

Ennek kapcsán nagyvonalú városrendezési terv alakult ki. A város műszaki ügyosztálya már el is készítette a tervet a Petőfi tér újjárendezésére, amely teljesen új formába öltözteti a Petőfi teret. Megszűnik a régi Népkert és helyette a nagyalomási pályaudvari épület fekvésével párhuzamosan egy nagy elipszis alakú területtel, amelyet kerítés vesz körül. Ebbe az elipszis alakú területbe esik bele az orosz hősi emlékmű, az elipszis szélén körben halad majd a villamos sín egyirányú közlekedés alapján. A villamos sín nem a Deák Ferenc utcára, hanem a Hunyadi utcára vezet majd visszafelé is. A Hunyadi utca sokkal szélesebb lesz, a páros oldal teljesen újra épül: a villamos sín az utca közepén lesz ki és befelé való közlekedésre is. A Deák Ferenc utca páratlan oldala és a Hunyadi utca páros oldala összefolyik majd, minden ott épülő ház két utcára nyílnak. A Petőfi téren az új elipszis alakú terület csak pár, a gyalogosok számára nyíló út tör meg, máskülönben a teren egyirányú közlekedés lesz.

A Petőfi tér rendezésével kapcsolatban dr. Rényi Andor ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag felvetette azt az eszmét, hogy a terület, ezt követően a Hunyadi utcát, Deák Ferenc utcát úgy kellene rendezni és szabályozni, hogy ott hatalmas parkot létesítsen a város. Ez jól mutatna egészségügyi szempontból is megfelelő lenne hiszen a Nagyalomás körül nincs is komoly, számottevőbb parkja Debrecennek és igen szép, impozáns látvány volna, ha a Petőfi térről a park révén rögtön az érkező szemelő tárnak a Piac utca teljes szélességében és látni lehetne a Nagyalomástól is már a Nagytemplom impozáns épületét.

A tervvel foglalkozott a műszaki ügyosztály és Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok most kifejtette, hogy bár a terv szép, tetszetős, megvalósításra is érdemes lenne, de még sem lehet elfogadni. Ugyanis

mán elgondolására. Egyébként mindarról, ami a geszti kastélyban tapasztaltunk, bőséges tájékoztatással jelentjük Keresztury Dezső kultuszminiszternek és intézkedései alapján fog ez ügyben továbbra is eljárni az egyetem tanácsa.

— sajnos — a Piac utca sehogy sem egyenesíthető ki és bármilyen szép terület is létesítenék a Petőfi tér, Hunyadi utca, Deák Ferenc utca rendezésével, a Nagytemplom még sem tűnne elő teljes impozáns nagyságában, mert a Piac utca hajlik, nem egyenes, még a városháza, Szent Anna utca sarkáról sem látszik a középpontban a templom.

Igy ama tervet javasolja, hogy nem parkrészt, hanem forgalmas üzleti részt alakítsanak ki a Hunyadi utca, Deák Ferenc utca, Petőfi tér rendezése során. Így rögtön egy létkető forgalmas városrész fogadná az érkezőt és ezáltal kedvező benyomást kapna bár-

ki a városról és üzleti szempontból is ez lenne előnyös. Három nagy középület itt nyerne elhelyezést. Az OTI a régi helyén építkezne, esetleg a törvényszék, járásbírószék is. Itt épülne fel a MÁV üzletvezetőség hatalmas palotája, sőt a magántőke is érdeklődik és egy hatalmas nagy szálló, étterem, kávéház szeretne helyet kapni ezen a részen az állomás közelében. A szálló, étterem, kávéház, — amely más szórakozó helyet, üzleteket is egyesítene magában, — szívesen építkezne a most kiszélesítésre kerülő Szent Anna utca sarkán is, hozzákapcsolódva a Szent Anna utca Batthyány utca sarkán levő városi épülethez. Az itt épülő szálló két utcára nyílna, a Piacon Szent Anna utcára, sőt új utcácskát is terveznek, amely a Szent Anna utcát és Kossuth utcát kötné össze párhuzamosan a Batthyány utcával, így az új épület három utcára is nyílna.

Ezek a szép tervek nem rögtön valószínűsíthetőek meg, de két-három év alatt felépül Debrecen új modern, hatalmas épületekkel övezett új állomási városrésze: talán már jövőre megindul a hatalmas építkezés...

Aranyért, vagy sertésért lehet házat venni Debrecenben

Hogyan alakul az ingatlanforgalom a tomboló inflációban?

Debrecenben mindig jelentős ingatlanforgalmat bonyolítottak le. Ezt a forgalmat az infláció már hosszabb ideje megbénította. Napjainkban a telekkönyv tanúsága szerint alig néhány ház, vagy föld cserél gazdát. Magának az inflációs ingatlanforgalomnak alakulásáról a debreceni ingatlanforgalmi irodák tulajdonosai a következőket mondják:

DOLLARBAN SZÁMOL, ARANYBAN ÁRUL, AKI INGATLANT AD EL

— Rendkívül csekély ingatlanügylet jön létre napjainkban. Ennek oka az, hogy a háztulajdonos a pénz értéktelensége és egyik napról másikra is bekövetkező rohamos értékcsökkenése folytán nem meri a stabil házerítéket pénzre változtatni.

— Aki mégis el akarja adni valamilyen okból a házat, az a következőképpen számol. A ház 1938-as értékét átszámolja dollárba öt pengő = egy dollár alapon. A dollárt azután visszaszámolja pengőbe mai értékben, majd ezt aranyba. Így tehát kijön, hogy egy 1938-ban 6000 pengőt érő kis belvárosi ház értéke 1200 dollár, ami körülbelül 1.20 kilónyi aranyra felel meg.

AKI MEGETTE A HAZAT

— Ilyen körülmények között mégis milyen kényszerítő körülmények visznek arra valakit, hogy ingatlanát értékesítse? — érdeklődünk.

— Elsősorban a gyomor kényszerít erre egyeseket. Mindennapos, hogy az emberek 80 százaléka eladogatja ingóságait és annak bevételeivel egészíti ki a megélhetésre kevés fizetését. Ingósága, ruhája, bútorai mindenkinek van, ez tehát tömeges és így feltűnő jelenség. — Háza viszont Debrecenben csak 13.500 embernek van, tehát ha ezt értékesíti, nem olyan szembeszökő. Emellett az emberek egy háztól, ami néha fél életem takarékoskodtak össze, részletekben fizettek ki nehezebben is válnak meg, eladni sem olyan könnyű, mert ugyan ki tud most egy kiló, másfél kiló aranyat adni egy házáért, ami rá-

adásul a legrosszabb befektetések egyike.

— Mégis, akik eladták a házukat az utolsó esztendőben, azok az anyagi szükség miatt adták el. Jónéhány százat megettek így az emberek Debrecenben. Ezek természetesen mélyen igazi értékükön alul cserélték gazdát.

LOVAT, SERTÉST, TEHENET KÉRNEK HÁZÉRT

— De nemcsak kizárólag aranyért adnak ingatlant — folytatta informátorunk. — Házállatért is cserélnek házat, telket, gyümölcsösöt. Sertésért, loért, szarvasmarháért. A múlt évben két kövér sertésért adtunk el egy kertségi kis családi házat.

— Az ingatlanok között a háznál jóval nagyobb kelete van a földnek, kertnek, elsősorban a gyümölcsösnek. Hiába: ma nem ritka eset, hogy egy házáért 300 négyzetögl kerttel havonta 30 pengőt fizetnek a tulajdonosnak, ugyanakkor a lakó a rajta levő gyümölcsfákból eddig már csak közműtől, cserecsnyéből és földieperből billiókat árult ki. Ilyen fonák esetek is előadódhatnak.

— Az ingatlanforgalom pangása mögött végeredményben azért érdekes tanulság húzódik meg: a magyar ember mély ragszkodása a saját szerzeményéhez. Sok ezer kis háztulajdonos küzd a nehézségekkel.

Hét esztendeje ugyanazt a lakóházat kapja. 1939-ben egy mázsa búzát vehetett érte, ma egy gyufaszál is többet kerül. Azért nem ad túl hánán, a háborús rongálásokat kijavította, rendezte és amennyire tőle telik gondozza, karbantartja a házat, átmenti jobb időkre.

Révész püspök rádió-előadása a szatmári zsinat évfordulóján

A szatmári nemzeti zsinat háromszázados évfordulóján június hó 10-én, püspöki hétfőn ünneplik a magyar reformátusok. Ez a nagy egyházi gyűlés I. Rakóczi György erdélyi fejedelem védőkegye alatt ült össze és olyan határozatokat hozott, amelyek kétszáz esztendőre megvonták a magyar református egyházi élet legfőbb koronáját.

A magyar demokrácia fejlődése szempontjából fontos mozzanat, hogy ez az egyébként erősen konzervatív szellemű zsinat elvileg állást foglalt a presbitériumok mellett, amelyek felléptek a rendi gondolkodás hevesen ellenzője. Továbbá ez a zsinat hangoztatta először a latin iskolától független magyar nyelvű nevelés szükségességét és annak a nőkre való kiterjesztését is.

A zsinatról a magyar rádióban püspöki hétfőn délután 13 óra 30 perckor fog elhangzani Révész Imre püspök előadása.

Az új villany, gáz és víz árak

Június hó 6-13-ig villanyra és gázra a szorzószám: 7.510.000.000 pengő, a vízre a szorzószám: 5.062.000.000 pengő.
Ezerliter villanyáram 4 kilovattig 6.721.450.000 P, 4 kilovattól felet 8.035.700.000 P. Társaságokban, cukrászdákban 12.055.000.000 P. motoráram 6.834.100.000 P, motoráram mármólokban 5.031.700.000 P. gáz köbméter: 4.506.000.000 P, víz köbméterre 3.037.240.000 P.

Hétfőn össztagyulást tart a Kiszárdai Párt

Püspöki hétfőn a Független Kiszárdai Párt debreceni szervezete a párt-szervezet nagyszabású össztagyulást tart, amelyen képviselői beszámoló keretében kerül ismertetésre a helyi politikai élet, a kormány gazdasági tervei, a bekezdéskészítésre vonatkozó kérdések, valamint a legutóbbi helyi politikai feszültség levezetésével kapcsolatos problémák. A vezetőség ezután hívja meg az össztagyulást a Párt valamennyi tagját.

Elegánsan akar járni?
Készíttesse ruháját
Bernáth Lajos
dri és egyenruha szabómester
sól pénzer, faért, életmestere
stb. Arany János és Piac-utca
árak, I. emelet

Arany Ezüst beváltás
ENGEL ékszerésznél
a Benyáts áruházban.

Viszonteladók!
Kerékpárgumik, Diadalpapir és hüvely.
Mindennemű textil-, kötszövött- és rövidárak
SZENTESI FERENC (Cégt.: Szentesi Ferenc és Leitner Jenő)
Simonffy-utca 2-c. Telefon: 4-24.

NŐIFODRÁSZAT KOMÁROMI és KOZMETIKA
Bika Bérház, Bajcsy Zsilinszky utca 3.
Tartós ondolás, hajfestés, hajszókés stb. Ezüstszőke, platinaszőke, svédské, ke divatszínnek.
Különleges kozmetikai kezeléseket.
Hajhosszabbítók, hajrészek, parókák készítése minden színárnyalatban. — Naptól kiszívott, törékeny, molyos hajak szakosított kezelése

HIREK

Pünkösöd

A magyar földön is a nyár kiteljesedésének ünnepe. A föld telve van ígéretekkel a jövő felől s az ember a természet világába húzódik ki ezen az ünnepen, mert szépnek és jónak látja a nyarat. A hajdani ember, aki még nem ismerte Jézus tanításait, az aratás zsenegéjét mutatta be képzelt vagy kiabrázolt Istenének. A keresztyénségnél mást jelent ez az ünnep. A nemesebb részünk, lelkünk ünnepe ez, hogy az isteni szikra lánggá, olthatatlan tűzzé legyen, az embert valóban emberre tegye.

Annak a pünkösödnek történetét, melyről ma megemlékezünk az Irás úgy írja le örök érvényvel, hogy a várakozásban és reményességben együtt levő, az imádkozásban egyenlő akaratú foglalatokodó krisztusi tanítványok Szentleket nyertek. Ez a kegyelmi ajándék tette Pétert hitvalló szóvivővé, kinek beszédét megértették, elfogadták. Csodálatos történet ez. A hitetlen kételkedve magyarázza a maga javára ezt a történetet is, tagadni akar ott, ahol hit kell. Lenéz a földre, ahelyett, hogy égi származásának megfelelően az oda fel valókat keresné. Hideg, számitó ésszel kutat a hit dolgain, förti. zúzza magát minden nap a test kiszolgálásáért és a lelkét éhezni, szomjúhozni hagyja.

Az első, tehát a látható keresztyén egyház megalakulásakor mindjárt a szűkölködők felé fordult, hogy segítségükre legyen a tanítás által. Nem igaz, hogy valami olyan cél lebegett előttük, mely egyenlően osztotta ki a javakat. Kinek-kinek amint szüksége volt rá. Nem azt kell látnunk ezen az ünnepen, hogy ki mi módon ünnepel, hanem mit tesz ember-társáért. Krisztus tanítványai bizonyosságot tettek arról, aki meghalt és feltámadott. Volt bátorságuk ahhoz, hogy oda kiáltásák a megtevesztett emberek felé: hiszünk!

Két évezred zivatara, könnye és átká sem tudta feledtetni a pünkösöd ünnepe. Aki ismeri a józan magyar népet, az tudja, hogy olyan életet akar élni, melynek fénye a hitből árad ki. A várakozás nagy idején az lesz ajándéka ennek az ünnepnek, hogy úgy fogunk beszélni és tenni, hogy megismeri mindenki bátorságunkat és szavunk súlyát. Nem a test indulatai azok az eszközök, melyek célra vezetnek, hanem a lélek erői, melyekkel újjászületik az ember és újjáépül a nemzet. A demokráta szervezkedésben nem lehet erkölcsi rend nélkül marandókat alkotni. Lélek nélkül embereket megnyerni.

Siposs Imre.

Ezer adópengő június 9-től 1.20 milpengő.
Szent László Domonkos-plébánián pünkösdkor I. és II. napon a szentmisék 7, 8, 10, fél 12 órakor lesznek. Credo gyűlés elmarad, június 23-án lesz.

Az evangélikus templomban pünkösöd első napján d. e. 10 órakor istentisztelet Urvasora-ostással. Este 5 órakor istentisztelet. Pünkösöd másodnapján d. e. 10 órakor konfirmáció ünnepi istentisztelet keretében. Urvasora-ostással. Este 5 órakor istentisztelet. Pünkösöd első napján offertórium az országos egyház gyűléstézis javára.

Külföldi Világítási Vállalat igazgatói állására pályázat. Mémókák pályázhatnak, akik egyben a kereskedelmi vezetéshez is értnek.

A Szent Anna-utcai főplébániatemplomban esendes szentmisék pünkösdyasárnap reggel negyed 7, 7, 8, háromnegyed 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja dr. Kopasz Árpád. Prédikál Szakács János. Csendes misék 11 és 12 órakor. A bérmálási mise 8 órakor kezdődik a piaristák udvarán. A püspök ünnepélyes fogadása és első konferenciabeszéd szombaton este volt. Vasárnap este második szentbeszéd fél 7 órakor. Homokkertben dr. Nagy Ernő, Szoboszláton Somhegyi Mihály, fogházban dr. Neuhauser Frigyes. Pünkösödhetfőn esendes szentmisék reggel negyed 7, 7, 8, háromnegyed 9 órakor. Fél 10 órakor a nagymisét mondja és prédikál dr. Scheffler János szatmári püspök. Csendes misék még 11 és 12 órakor. Este fél 7 órakor a Jézus Szíve litánián szentbeszédet mond dr. Regős Gyula.

Bihary Gizella zeneanőrnő magán zeneiskolájának tanítványhangversenye 1946 június 16-án délután 4 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében. (Piac-utca 8. I. em.) Szereplők: Perenczy Marianne, Lipp Éva, Berczik Pálma, Szabó Erzsébet, Böreszák Lajosné, Volesánszky Vali, Szabó Sárika, Szikszai Lászlóné, Fábian Erzsébet, Mézes Lajos, Nánássy Zsuzsanna, Szabó Erzsébet, Döszeghy Baba, Antalfy Olga, Szűcs Kati, Murányi Magda, Tóby Erzsébet, Tóth Magda, Murányi Magda, Csécsés Gaby, Berczik Viola, Kocsis Baby, Antalfy Olga, Berczik Joli, Kocsis Baby. Jegyek válthatók a zenei reptéren és aznap a pénztárnál.

Figyelem. Hálásan köszönöm azoknak a tisztelt kereskedőknek és piaci árusoknak azon adományait, amit részemre Nagy Ignác, Nagy Ferenc és Beregszászi József kártársak fáradozásuk révén összegyűjtöttek és nekem átadtak azon a címen, hogy engem ezáltal, mint fogszámbóli hazatérő foglalt elősegítsenek. Puposák Antal.

Gyümölcs- és szőlőpermetező adok, veszek, cserélek és lelélességgel javitok. Szabó Lajos géplakatos, Nap-u. 14.

Nyári gyorsírótanfolyam, gépírótanfolyam kezdődik Naményiné gyorsíróiskolájában Piac-u. 58. sz. Lincium-házban. — Helyesírás-tanfolyam.

Valódi parafás és börtalpu szandált cipőt szép kivitelben Ökrös sajtákészítményű raktárból. Élelemért, borért is, cserélek, Sas-u. 1. sz.

Táncanfolyam kezdődik a „Centrumban” (Csapó-utca 19.) június 14-én. Pünkösöd mindkét napján össztánc.

Mindenemű ingóságot kövezték. Géppel végzett tűzfűrészes megrendelhető. Palotayné, Kálvin-tér 5.

A cséplési ipar kiváltásához szükséges 8 napos cséplő és vetőmagtisztító gépkészítő tanfolyam nyílik meg a debreceni felsőipariskolában június hó 11-én. Bővebb felvilágosítást az iskola igazgatósága nyújt. (Debrecen, Széchenyi-utca 58.)

Eceet magánfogorvosok részére csak d. e. 10 óráig adunk ki. Hazai Likörgyár osztályára. Török Bálint-u. 11.

Fest, mos, vegyít, tisztít Palotayné és fia, Kálvin-tér 5, Csapó-u. 32.

Öngyilkosság a tengerelosztás miatt. Nagylétán Fehér Józsefné Guba Júlianna öngyilkosságot követett el, felakasztotta magát a padlón. Holtan találtak rá. Tetőt a feletti elkeseredésében köveite el, hogy családtagjaival tengerelosztás körül összeszólalkozott.

Mozdulatművészeti és gyógytorna nyári tanfolyamok jó levegős, árnyas kertben június 15-én kezdődik. Dr. A. Sajó Judit iskolájában Deák Ferenc-u. 6. Beiratkozás d. u. 4-6-ig.

Vadírátot adott ki a nép-ügyészség Lovász Károly 38 éves bentes, volt őrmester Epesterkerti-utca 7. szám alatti lakos ellen háborús bűn miatt. A vád szerint 1944 novemberében Zalaegerszegen belépett a nyilas Hunyadi páncélgránátos SS alakulatba. Lovász kényszerhelyzetére hivatkozik.

Schaff tánciskolájában (Vizkezdvi Mihály-utca 67.) Pünkösöd mindkét napján össztánc. Kitűnő zene.

Hegyaljai Kís Géza lelkipásztor útnak indította a „Fűk, lányok veres könyvét”. Az árpádtéri egyházzsoltos könyvtárának 1-2 száma füzet alakjában 50 különböző alkalomra szóló verset foglal magában. Az ifjúság számára és hasznára írt versek a felnőttekhez is szólnak nemcsak akkor, amikor szavainál halljuk azokat, hanem ha magunk is olvassuk. A füzet kapható a lelkipásztor lakásánál és hivatalának újjáépítésére szolgál.

Tengeriliszt kiosztás. A június hó 11-én és 12-én szóló élelmiszerjegy 72-es és 73-as számú szelvényére 15-15 (tizenöt-tizenöt) deka tengeriliszt szrezehető be a fűszerkiskereskedőknél. A tengeriliszt fogyasztói ára 4 milliárd 300 millió pengő. Június hó 11. és 12-én a fenti jegyzelvényekre kényeret kiszolgáltattatni nem szabad. Pótkenyérek 162. és 163-as számú szelvényeire sem kényeret em tengerilisztet kiszolgáltattatni nem szabad. Közélelmiszeri ügyosztály.

Hirdetmény. Nyomatékosan felhívom a város érdeklél lakosságát, hogy azok, akik a kat. hód föld területek után hódjanként fél kg elő serítés beadására kötelezettek, ami nevezettek 1946. évi köteles beszolgáltatásába teljes egészében beszámí, haladéktalanul tegyenek eleget, mert f. hó 11-én az egész város területét bizottság fogják ellenőrizni és akik addig beszolgáltatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, nemcsak sertesüknek azonnali igénybevételei fogom elrendelni, hanem ellenük a kihágási eljárást is azonnal meg fogom indítani, mely eljárás során 6 hónapig terjedő elzárás és 15.000.000 adópengő pénzbüntetést állapítható meg. Öry István, kormánybiztos, főispán.

Az összes debreceni dalárdák és karmesterek kedden este hat órakor a Rákóczi-u. 30. szám alatti a Debreceni Hét ügyében megbeszélést tartanak.

Nincs döntés a Csokonai Színház bérléte ügyében. Szombaton újabb ülést tartott a színházi bizottság, amely egyben pártközi értekezlet is volt. Hosszabb vita után úgy határoztak, hogy kedden újra összeülnek és akkor határoznak.

Kedden reggel 8 órakor újra összeül a debreceni rögtönzítő-bírószék. Lipucz József hajdúhadnagy által lefoglalt ügyét tárgyalják, aki agyonlőtte Nagy Ferencet.

A budapesti lapok ára vasárnapról kezdődően kétmilliárd pengő.

A gazdasági rendőrség, Budapestben letartóztatott egy lengyel valutázó társaságot. A házkutatások során 222 darab aranyérmét, 950 dollárt és nagyobb mennyiségű aranyértékeket foglaltak le.

Takács József fodrász Sport-utca 7. szám alatti lakását kifosztották. Elfoglalt a test elkövetésével gyanúsítva Homoki József sőtűségű, Miklós-utca 39. szám alatti lakost, akitől a bűnjelleg nagyrésztét megtalálták.

Ismeretlen feszítővasas betörő behatolt Lente István Kálvin-tér 13. szám alatti lakásába és onnan 30 billió értékű ruhaneműt lopott.

Az ellopott „Kisértelet...” Makai Kálmán berettyóújfalui mozitulajdonostól ismeretlen tettes Debrecen és Berettyóújfalun között ellopta szekerről a „Kisértelet” című 8 felvonásos filmet.

HIRDETMEY

A tavaszi haszonállatvizsgálatot az állategészségügyi hatóság az egyptatás állatokra vonatkozólag az alább felsorolt helyen és időben tartja meg:

Június 11-én kedden de. 8-12 óráig a Gázgyár előtti téren; június 12-én szerdán délelőtt 8-12 óráig a Szoboszlai úton levő Karacs-féle kovácsműhely előtt;

jún. 13-án csütörtökön de. 8-12 óráig a Látókép csárda előtti téren;

június 1-én pénteken délelőtt, 8-12 óráig a baromvásártéren (Böszörményi út);

június 15-én szombaton délelőtt 9-12 óráig a hajdúszovátji útfélen fekvő iskolánál;

június 17-én hétfőn délelőtt 8-12 óráig a nagycseri fedezett állomásnál;

június 19-én szerdán délelőtt 8-12 óráig a banki erdőhivatalnál;

június 21-én pénteken délelőtt 9-12 óráig a kádarcsi csárda előtti téren;

június 22-én szombaton délelőtt 8-10 óráig a Hortobágyon levő májai biztosi hivatalnál;

június 24-én hétfőn délelőtt 8-11 óráig a baromvásártéren (Böszörményi út) pótszemle

MÉSZ CEMENT, CSERÉP, TEGLA és mindenféle építkezési anyag utalványra is. BARTHA FATELEP, ISPOTÁLY-U. 3-b. Tel.: 261.

mindazok részére, akik valamely ok miatt a rendes vizsgálati helyeken lovaikkal nem jelennek meg.

A fent kitűzött vizsgálatok befejezése után 12 és 15 óra közötti időben tartja meg a hatóság az egyéb hasznos állatok vizsgálatát az egyes tanyákon (udvarokban) pusztán, legelőn stb.

Felhívja a hatóság az állatbirtokosokat, hogy az egyptatás állataikat a kitűzött vizsgálati helyre és időre vezessék elő, egyéb állataikat pedig a fentírt idő alatt rendelkezési helyükön otthon tartásuk.

A vizsgálatokra és bejelentési kötelezettségekre vonatkozó részletes hirdetmény a hirdetménytáblákon és a városi bel- és külterületén a szokásos ki-függesztési helyeken tekinthető meg. — A városi tanács.

Verekedés a lopott szalonnamiatt. Almádi János Barua-utca 5. szám alatti lakosát ellopta egy gyerek csomagját, melyet segített vinni. A gyerek a szalonnamat eladta a Simonffy-utcai tejpiacra, ahol később a megjelent károsult visszakövetelte. A lopott szalonnamat egyébként verekedés tört ki, mert a fiataloktól tolvaj olesón árusította és a verekedés kapcsán három egyént előállították.

A pályaudvaron egyik tehervozatból elloptak két sertést. A vasúti lopás kapcsán több előállítás történt.

A malomipari munkások szakszervezetének működő gárdája pünkösöd első napján délután négy órai kezdettel műsoros táncdelutánt rendez a Kéttalmon-u. 7. szám alatti székházában.

Figyelem! Friss hal állandóan Hatvan-u. 29. Bent az udvarban.

A pünkösdi ünnepek alatt strandfürdő nyitva reggel 7-től este 7 óráig, mindkét nap. Thermál és kádfürdő pünkösöd első napján egész nap zárva, pünkösöd másodnapján nyitva reggel 7-12-ig. — Fürdőgondnok.

A fürdőházak június hó 9-től: Felntő napijegy 5 milliárd, gyermek napijegy 4 milliárd, Kabinjegy 6 milliárd, Thermál fürdő 4 milliárd, kádfürdő 6 milliárd, masszázs 2 milliárd, Népfürdő 2 milliárd.

Ha meguntá feleségét
felesége régi egyszerű vászon vagy selvem ruháját, lepte meg
és festessen arra mosható, pottyt, esikot, mintás virágokat, monogrammot. — Divatlap után is készíti
KATZ-né, Piac-u. 60.
műszakiüzlet.

ELJEGYZES, HAZASSÁG
PHILIPP EMILIA és KISS BELA JANOS házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

TOTH ERZSEBET és IFJ. SZÖVETES MIHALY folyó hó 9-én tartják eljegyzésüket.

TOLLAS JUCIKA és SALANKI LASZLO jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

FARACO ILI és KOVACS KALMAN jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

PAPP LENKE GABRIELLA és SZENTESI FERENC nagykereskedő jegyesek.

KOVACS ROZSIKA és IFJ. SZOBONYA ISTVAN jegyesek.

BOTA ILONA és IFJ. SZALKAY JANOS jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

CZIRAK JANOS és VIKTOR ILONKA 9-én d. u. 4 órakor tartják esküvőjüket az Árpádtéri ref. templomban.

SZEDVEDY MARIKAT eljegyezte IFJ. NEMETH LAJOS.

HORN ERZSEBET és KOVACS JOZSEF 9-én d. u. 3 órakor tartják esküvőjüket a ref. Kistemplomban.

NAGY EMMA és BOTKA ZOLTAN folyó hó 8-án házasságot kötöttek.

KOVACS JUCI és SZELLES LASZLO államvasuti főtiszt pünkösöd másodnapján fél egykor esküvőre, húszéget egymással a reformatus Kistemplomban.

Operett hangverseny az Arany Bikában!
Ma este 7 órai kezdettel a MÁV forgalmi szakszervezet kultúracsaportja hangversenyt rendez, melyre ragdollig tartó tánc egészíti ki. A hangversenyen T. Timár Illa és Hajdú Péter művészek ének-számokkal működnek közre. Műsorra kerülnek: Strauss, Ivanovici Kálmán, Fiedy, Müllöcker, Fucik művek.

Zemzámok a MÁV forgalmi szimfónikus, jazz és magyar-nóta zenekarai szolgáltatják. Műsor ára: 15 ezer adópengő. MÁV alkalmazottak, katonák és diákoknak 10 ezer adópengő. Műsor elővét d. u. 14 órától az Arany Bika hallban. — Rendezőség.

Debreceni statusquo-ante izr. hűtköszög. FELHIVÁS.

Felkérjük a hitestvéreinket, kik a folyó havi adóval, vagy az előbbiekkel hátralékban vannak, hogy adófizetési kötelezettségüknek legkésőbb június hó 15-ig be-zárólag tegyenek eleget, mert a napon túl az adót már a fizetésnapján érvényben levő szorzószám alapján vesszük át. Közöljük egyben a Targyalnkkal, hogy a fizetési kötelezettség alól nem mentesít az a tény, hogy a pénzbeszedő felkérte-e adófizetés céljából, vagy pedig még nem kapta meg az értesítést a fizetendő adó mértékére vonatkozólag. Irodánk a hivatalos órák alatt minden felvilágosítást megad, valamint az adó is befizethető.

GYÁSZROVAT
Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a jó ismerőseinknek és barátainknak, kik felejtethetetlen jó feleségem és édesanyám, Balassa Károlyné temetésén megjelentek, ravatalára virágok helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Özv. Nánássy Istvánné (Márton Kálmán-utca 4.) hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése június 11-én, kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójában.

Fo Da Veg H A H I Az cikk

To

A szombati néklő Pájer fiatal rendbe vették lábát, török Bar

otvgs, tiszt,

MAGY

BENDŐ éves m

moz, m

mélyi, ügyelb

leir, m

zár ut

LEVEL

MITVE gyerme

kertes adoban

JOBB menne

vül elv

aszony

ban. 49 éves

guzdálk

nöt elv

rok jón

FUSZEK

keresek

gec .0

FERMI

44 éves

hez, ki

és hit

lehet t

emü le

remü

gyermek

HÁZAS

kimond

lányul

